

Prognoza pe termen mediu 2024 - 2028, varianta de vară

Perspectivile macroeconomice prezentate în cadrul variantei de vară ajustează estimările elaborate anterior, în ediția de primăvară, pe baza datelor statistice publicate pentru primul semestru al anului curent, cât și a ultimelor evoluții ale mediului internațional. Această ediție a prognozei macroeconomice cuprinde un număr restrâns de indicatori, extinzând, totodată, orizontul de prognoză până la anul 2028.

Astfel, evoluția economiei românești a continuat să fie marcată de persistența unor incertitudini privind continuarea războiului din Ucraina și a conflictului din Orientul Mijlociu, precum și de evoluțiile viitoare ale economiilor europene. În același timp, perspectivele economice sunt supuse provocărilor tranziției energetice cât și a celor provenite din procesul de consolidare fiscală, în contextul implementării noului cadru de guvernare fiscală al UE.

Scenariul macroeconomic actual prevede pentru anul 2024 menținerea cvasi-constantă a creșterii nominale a produsului intern brut, respectiv de 10,2%, cu o abatere pozitivă de numai 0,1 puncte procentuale față de varianta anterioară. Această estimare este rezultatul apariției unor deviații contrare care se compensează reciproc, creșterea economică reală fiind ajustată descendent cu 0,6 puncte procentuale (de la 3,4% la 2,8%) ca urmare a unor evoluții mai modeste la nivel sectorial, în timp ce deflatorul PIB a suportat o revizuire în creștere cu 0,7 puncte procentuale.

În primul semestru al anului 2024, comparativ cu perioada similară din 2023, **produsul intern brut** a înregistrat o dinamică de 0,7% pe seria brută și 1,5% pe seria ajustată sezonier, în timp ce deflatorul PIB (9,0%) s-a situat la valori mai ridicate decât cele anticipate în momentul elaborării scenariului din prognoza de primăvară. Pe elemente de utilizare este de remarcant creșterea robustă a formării brute de capital fix cu 6,0% datorită continuării proiectelor de investiții în infrastructură și a consumului privat cu 5,8%, pe fondul creșterilor salariale. Avansul celor două sectoare a fost atenuat de contribuția negativă a exportului net de 3,5 puncte procentuale, în contextul unei cereri interne în creștere care a stimulat importul de bunuri și servicii (+4,0%), în timp ce cererea externă scăzută a condus la o reducere a exportului cu 3,3%.

Prognoza actualizată se bazează pe aportul important al cererii și al investițiilor în condițiile unei temperări a contribuției negative a exportului net. Totodată se așteaptă o intensificare a activității în unele domenii din sectorul terțiar, precum și îmbunătățirea colectării impozitelor nete pe produse.

Evoluția PIB

- modificare procentuală față de perioada corespunzătoare; % -

	2022	2023		2024	
	An	Sem. I	Sem. II	An	Sem. I
Produs intern brut	4,1	1,7	2,5	2,1	0,7
Consum final	3,7	4,3	2,9	3,5	4,2
Cheltuielile cu consumul privat	5,8	4,0	1,9	2,8	5,8
Cheltuielile cu consumul guvernamental	-3,3	5,1	6,9	6,0	-1,4
Formarea bruta a capitalului	6,2	-9,2	2,0	-2,6	3,3
- Formarea bruta de capital fix	5,9	11,2	16,4	14,4	6,0
- Stocuri*)	0,2	-4,9	-3,8	-4,3	-0,6
Export net*)	-0,5	0,6	-0,6	0,1	-3,5
Export de bunuri si servicii	9,7	0,5	-3,1	-1,4	-3,3
Import de bunuri si servicii	9,5	-0,7	-2,0	-1,4	4,0

*) Contribuție la creșterea PIB

Principalele evoluții sectoriale care au stat la baza reevaluării prognozei macroeconomice și tendințele pentru anul 2024 sunt:

- **Prețurile de consum** s-au încadrat pe un trend descendent pe întregul lanț între producători și consumatori, inflația înregistrând la nivelul primului semestru din anul 2024 o rată medie de 6,2%, cu 6,6 puncte procentuale mai puțin decât în semestrul I al anului anterior. Procesul dezinflaționist a fost posibil pe fondul măsurilor de plafonare a adaosurilor comerciale la produsele alimentare de bază și a prețurilor la energie electrică și gaze naturale. Tendința s-a regăsit și pe principalele componente ale inflației, preponderent la nivelul prețurilor alimentelor care au decelerat până la 2,9%, prețurile produselor nealimentare care au ajuns la o creștere de 7,2%, iar în sectorul serviciilor s-a înregistrat o încetinire mai moderată, respectiv de 10,0%, acestea fiind influențate semnificativ de costurile cu forța de muncă. Realizările s-au încadrat în estimările anterioare, astfel încât corecțiile au fost marginale, respectiv de doar 0,1 puncte procentuale. Un semnal pozitiv a fost dat de indicele prețurilor producției industriale, care și-a menținut traiectoria descendentă, datele statistice indicând o deflație de 4,1%, ca urmare a reducerii costurilor pe componenta energetică.
- **Cifra de afaceri din comerțul cu amănuntul** s-a majorat cu 8,2% în primul semestru din 2024, cel mai pronunțat ritm pentru această perioadă din ultimii 3 ani, fiind susținut de creșterea puterii de cumpărare. Față de avansul din trimestrul I, se constată o îmbunătățire a ritmului de creștere la nivelul perioadei aprilie-iunie cu 3,4 puncte procentuale datorată în special creșterii ritmului la vânzarea de carburanți (5,2 puncte procentuale) și bunuri alimentare (4,5 puncte procentuale). După avansul de 12,3% din primul trimestru din 2024,

comerțul cu bunuri nealimentare a continuat parcursul favorabil într-un ritm accentuat, respectiv 13,6%. Creșterile robuste se așteaptă a continua și în partea a doua a anului, luând în considerare menținerea nivelului ridicat al veniturilor populației.

- După performanța notabilă din 2023, cu creșteri de două cifre în **volumul lucrărilor de construcții**, activitatea din sector s-a contractat cu 2,5% în primele șase luni ale anului curent comparativ cu aceeași perioadă din 2023. Totuși, a avut loc o revigorare în al doilea trimestru, dinamica devenind pozitivă (+0,6%), în contrast cu scăderea de 7,0% din primul trimestru, tendință așteptată a se accentua în a doua parte a anului.
- **Producția industrială și-a temperat contracția**, intrând pe un palier de evoluție și fiind așteptată o accelerare a recuperării în semestrul doi. Rezultatele mai modeste din sectorul industrial au fost determinate de o cerere externă redusă, perspectivele de redresare fiind rezervate și dependente de evoluțiile economice viitoare ale principalilor parteneri externi. Printre ramurile care au performat se regăsesc industria chimică, fabricarea altor mijloace de transport sau prelucrarea lemnului, care au înregistrat dinamici de două cifre. Creșteri consistente se regăsesc și în industria alimentară, fabricarea hârtiei sau industria construcțiilor metalice.
- **Cifra de afaceri în serviciile prestate în principal întreprinderilor** înregistrată în primul semestru al anului 2024 a scăzut ușor cu 0,1% față de aceeași perioadă din 2023, această diminuare fiind rezultatul unor fluctuații importante pe parcursul anului. După o scădere inițială de 1,5% în primul trimestru, s-a înregistrat o recuperare în următoarele luni, ceea ce a condus la o creștere moderată de 1,2% pentru al doilea trimestru. Această evoluție ușor negativă se estimează a se compensa prin revenirea unor sectoare precum transporturi, în special transporturile rutiere, corelat și cu o evoluție mai bună a exporturilor, comunicații și alte servicii furnizate întreprinderilor, care au performat mai puțin în prima parte a anului.
- **Schimburile comerciale externe** au fost alimentate de incertitudinile geopolitice, precum și de evoluția modestă a cererii externe în economiile europene. Astfel, în primul semestru al anului 2024, a fost consemnată o ușoară scădere a dinamicii exporturilor, care a înregistrat o contracție de 2,4%, față de același interval al anului precedent, până la valoarea de 46,3 miliarde euro. În același timp, importurile au crescut cu 1,0%, totalizând 61,4 miliarde de euro, ceea ce a condus la adâncirea cu circa 13% a deficitului comercial (-15,1 miliarde euro), cu impact nefavorabil asupra soldului balanței de plăți. Aceste evoluții au condus la o majorare a deficitului de cont curent pentru anul în curs cu 0,7 puncte procentuale.
- Anul 2024 a debutat cu o decelerare în dinamica salariaților (+0,7% în semestrul I) ceea ce a condus la o revizuire în jos a estimărilor(+0,9% comparativ cu +1,5% în estimarea precedentă). În ceea ce privește nivelul **numărului mediu de salariați**, revizuirile au fost semnificativ în sus ca urmare a recalculărilor pentru anul 2023 unde, potrivit metodologiei anchetei anuale, includerea lucrătorilor străini a condus la un surplus de peste 155 mii persoane față de anul anterior, respectiv +3,0%. Astfel, s-a mărit decalajul dintre nivelul

salariaților înregistrați în ancheta lunară (date disponibile pe termen scurt) și cel din ancheta anuală care face obiectul prognozei.

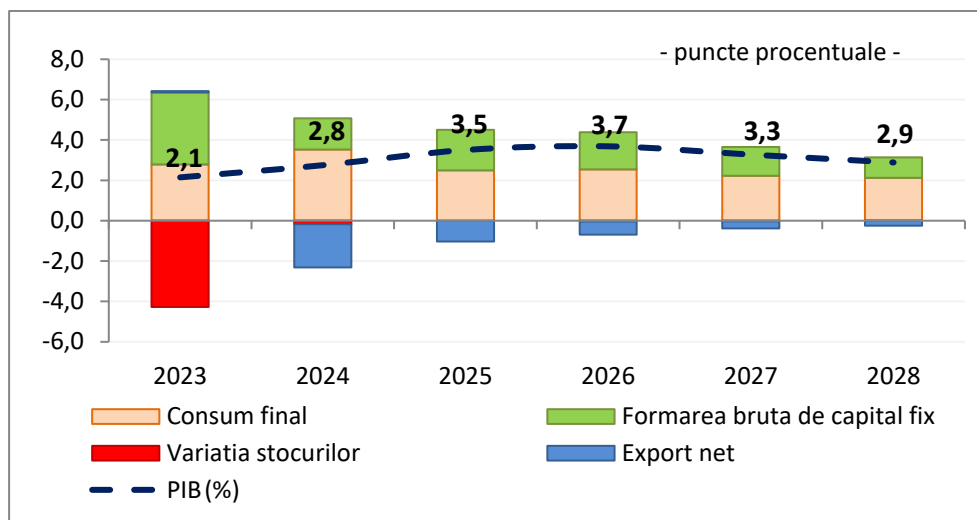
- **Câștigul salarial mediu brut** a avansat în semestrul I 2024 cu 16,2 %, iar cel net cu 13,6%, comparativ cu nivelul perioadei corespunzătoare din anul 2023. Ca urmare a decelerării inflației, puterea de cumpărare s-a majorat în termeni reali până la 7,0%. Pentru anul 2024 câștigul salarial mediu brut este estimat să se majoreze cu 14,6% până la un nivel de 8.072 lei, ca urmare a ritmului de creștere a salariilor atât în sectorul privat, cât mai ales în cel bugetar, fiind de așteptat ca tendința să se mențină pe termen scurt, prin prisma măsurilor de majorare din anul curent. Astfel, modificările față de prognoza anterioară au fost determinate de intrarea în vigoare a următoarelor acte normative:
 - H.G nr.598/2024 conform căreia salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată s-a majorat de la 1 iulie 2024 la 3700 lei, cu 12,1% mai mult decât nivelul înregistrat în luna iunie 2024. Astfel, salariul minim se va majora pe întreg anul 2024 cu 13,8% față de anul 2023.
 - OUG nr.53/2024 privind măsuri referitoare la salarizarea personalului din unele sectoare de activitate bugetară, OUG nr. 59/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, acte normative cu impact asupra salariului mediu brut.

Pe termen mediu, estimările privind evoluția economiei naționale prevăd dinamici sub 4%, ritmul mediu anual de creștere al produsului intern brut în perioada 2024 – 2028 fiind de 3,2%, cu un nivel maxim de 3,7% în anul 2026. Scenariul actual prezintă o abordare mai prudentă, în condițiile unei reveniri mai lente a economiilor europene, în special a Germaniei, dar și de continuarea reformelor structurale și de consolidare bugetară.

Revizuirile au luat în considerare o redresare mai lentă a sectorului industrial, în condițiile persistenței unui mediu economic extern încă nefavorabil pentru acest domeniu, rata medie anuală de majorare a valorii adăugate brute din industrie fiind estimată la 2,2%. Construcțiile, sprijinite de finanțările externe și interne ale proiectelor investiționale din cadrul bugetar pe termen mediu, vor continua să reprezinte activitatea cea mai dinamică din economie, cu o evoluție medie anuală superioară celei a produsului intern brut, respectiv 5,8%. Creșterea economică va fi susținută și de aportul important al serviciilor, în principal al celor purtătoare de plus valoare, care își vor reveni treptat, pentru acest sector prognozându-se un spor mediu anual de 3,1%.

Pe partea cererii se are în vedere o îmbunătățire a echilibrilor externe, astfel încât contribuția negativă a exportului net se va situa pe un trend descendent, reducându-se gradual de la -2,1 puncte procentuale în 2024, la -0,2 puncte procentuale la finalul orizontului de prognoză.

Contribuții la creșterea reală a PIB pe elemente de cheltuieli

Consumul privat va susține avansul economic într-un ritm similar cu cel al produsului intern brut, modelul de creștere economică fiind unul bazat de investiții. Consolidarea fiscală va impune în perspectivă o evoluție moderată a consumului guvernamental, rata medie anuală pentru acesta estimându-se la 1,5%. În schimb, economia va fi susținută în continuare de aportul investițiilor realizate prin PNRR și fonduri structurale, estimându-se un ritm mediu anual al formării brute de capital de 5,6%, ceea ce va conduce la o rată de investiții la finalul orizontului de prognoză de 29%.

* *

Proiecțiile detaliate pentru perioada 2024 - 2028, determinate luând în considerare și evoluțiile din primele nouă luni ale anului 2024, vor fi publicate cu ocazia Prognozei de toamnă, estimată pentru luna noiembrie a.c.